

Vlaanderen
is omgeving

Duurzame ondernemer

SOHO dag

Yolan Gielen

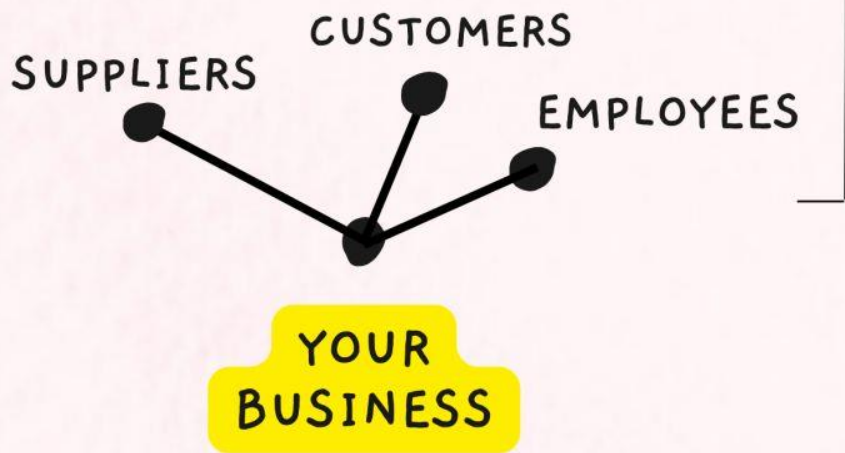
Duurzaam educatiepunt

21/04/2022 Brussel

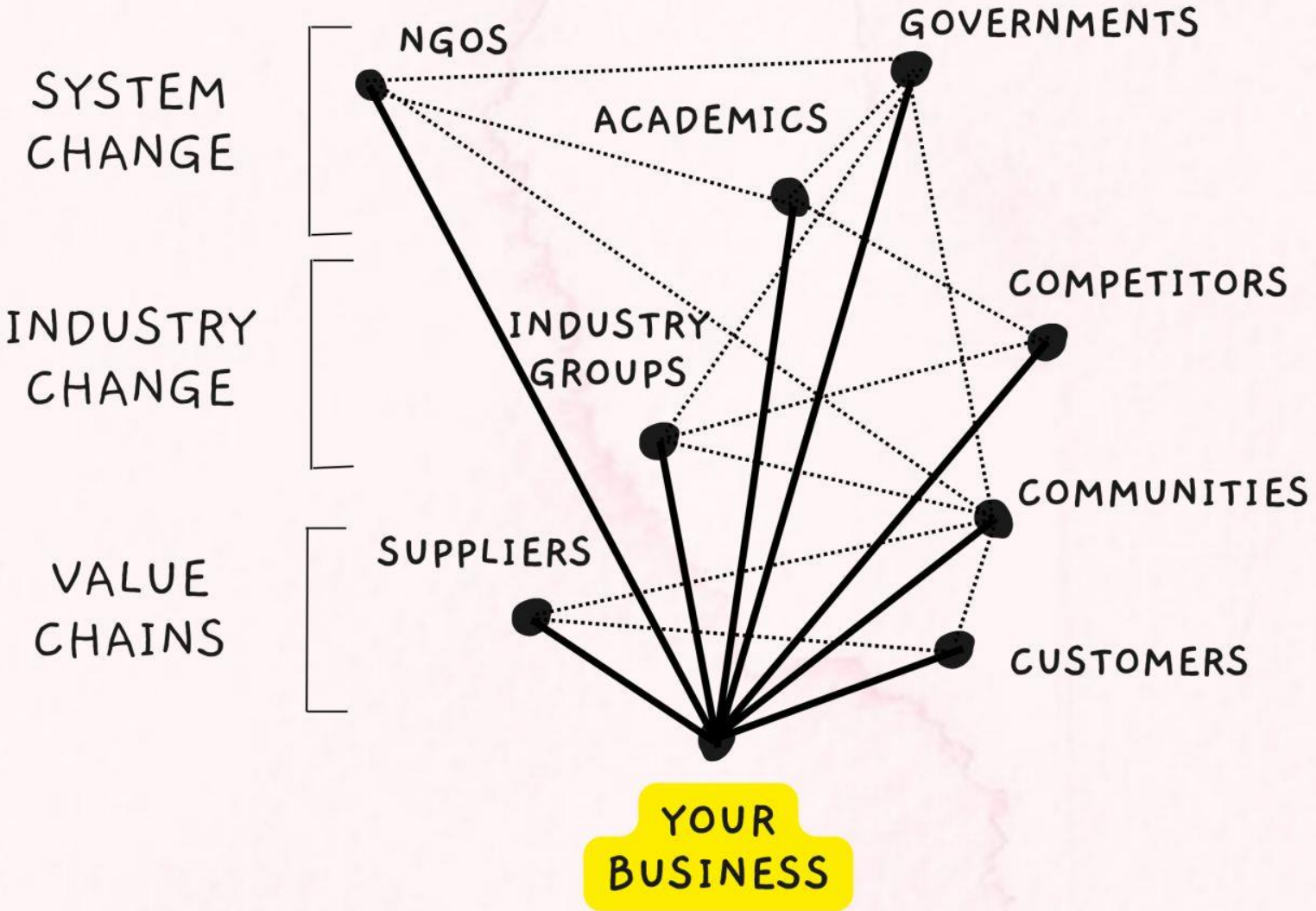
DEPARTEMENT
OMGEVING

vlaanderen.be/duurzaameducatiepunt

WHAT BUSINESS IS COMFORTABLE DOING

WHAT THE EARTH NEEDS BUSINESS TO DO

Check in

Wie ben ik?

Waarom deze workshop gekozen?

Wat verwacht ik van deze workshop?

Praktisch

▶ Context

→ SOHO dag

▶ Objectief

→ Kruising tussen multidisciplinariteit en duurzaam ondernemer

→ Ontwerptrajecten en wat kunnen ze voor jou betekenen?

→ Jullie feedback in ons ontwerptraject met VUB

▶ Procedure

→ Uitleg duurzaam educatiepunt en een ontwerptraject

→ Profiel duurzame ondernemer

→ Ontwerpoefening: hoe kan ik multidisciplinair, duurzaam ondernemen verwerken in mijn curriculum?

→ Ontwerptrajecten voor jou

Praktisch

▶ Interactie

- Deelnemers, facilitator. Laatste woord
- Artful participation
- Laat elkaar uitspreken
- Laat je inspireren!
- Context geschept (workshops, event, personen), gebruik hem

The slide features three thin, intersecting lines in black, green, and orange on the left side. On the right side, there is a vertical decorative border with a repeating zigzag pattern.

Duurzaam educatiepunt

Wie ben ik?

- ▶ **Yolan Gielen**

Duurzaam educatiepunt - hoger onderwijs

Flexnet: Bieze Van Wassenhoven, Eva Snijders, Gilles Bavay, Katrien Monden, Leen Audenaert, Nadia Reynders, Tom Janssen en Yolan Gielen

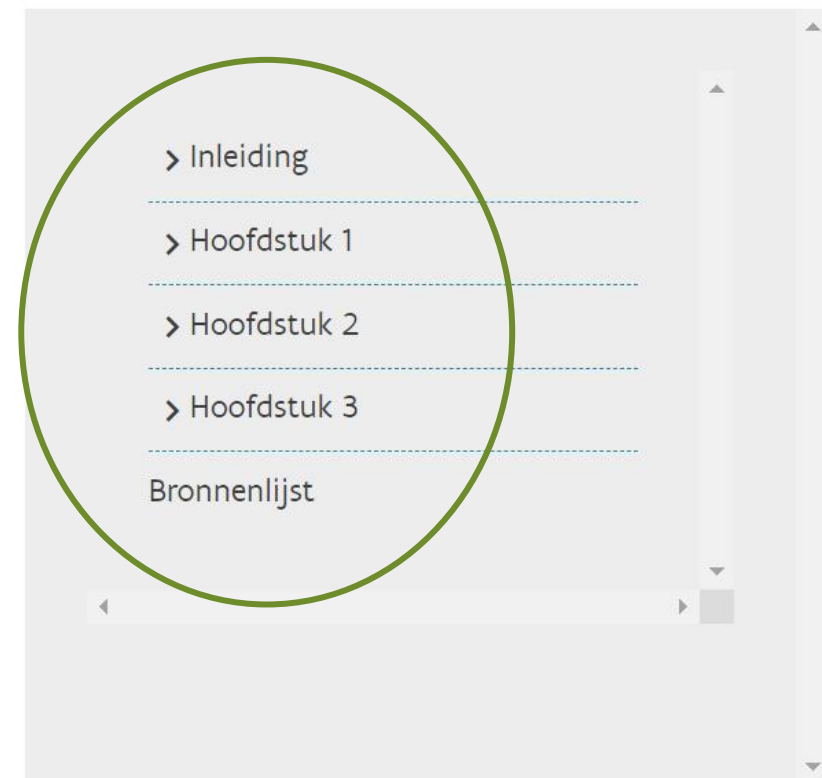
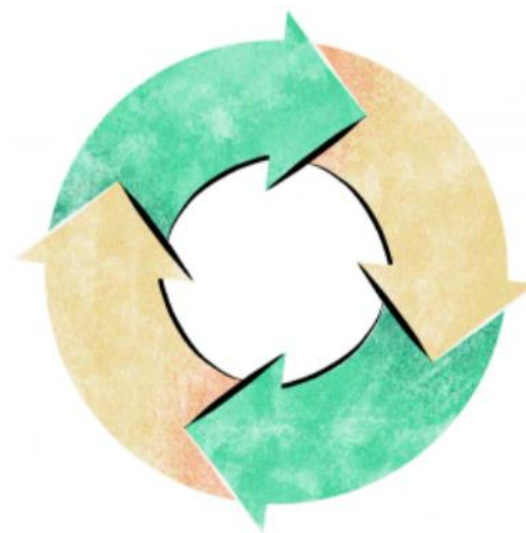
The slide features three thin, intersecting lines in black, green, and orange on the left side. A vertical decorative border with a repeating zigzag pattern is located on the far right edge.

Professionalisering

Welkom

Je bent op de startpagina geraakt van de leermodule 'Lesgeven voor en over duurzaamheid'. Dit betekent dat je interesse hebt om je te engageren voor duurzaamheidseducatie. Dat engagement kan de wereld goed gebruiken. Daarnaast zal je er ook de kwaliteit van het onderwijs aan jouw universiteit mee vergroten.

De leermodule doorlopen en het geleerde toepassen in de lespraktijk kan je best ambitieus noemen. Gelukkig sta je er niet alleen voor. In combinatie met dit online leerpad lopen er binnen je universiteit begeleide leertrajecten. Je reflecties die je bij het

Inhoud (Hoofdstuk 1) zeer bruikbaar voor uiteenlopende doelgroepen!

The slide features three thin, intersecting lines in black, green, and orange on the left side. A vertical decorative border on the right side consists of a repeating pattern of small, light-colored zig-zag shapes.

Netwerk en initiatief versterken

Duurzaamheidseducatie in het hoger onderwijs: omgaan met weerstand

PODCASTS

Begeesterde mensen vertellen en tonen hun blik op duurzaamheidseducatie in het hoger onderwijs.

John Robinson: The Whole Institution Approach

"You don't necessarily need a ton of resources, you need committed people."

Griet Verbeek: architectuur bekeken vanuit het Donutmodel

"Het boek van de Donuteconomie zet de studenten aan het denken."

Tom Kuppens: duurzaamheidseducatie in economieopleidingen

"Ik probeer van winstmaximalisatie duurzaamheidsmaximalisatie te maken."

Tom Kuppens: transformatief leren in de lerarenopleiding

"Door middel van kunst kunnen jongeren hun emoties visualiseren."

Waldo Galle: duurzaamheidseducatie gaat over het nemen van verantwoordelijkheid

"Die verantwoordelijkheid voor wat er gebeurt met een gebouw nadat wij vertrokken zijn, daar kan ik niet aan voorbij gaan. Hetzelfde geldt voor onze planeet: wat als wij hier vertrekken, wat gebeurt er dan met de planeet?"

Katrien De Maegd: duurzaamheidsuitdagingen komen via de leerlingen op school terecht

"Je ziet dingen in de samenleving die vanuit duurzaam perspectief moeten veranderen, en je moet de maatschappelijke structuren in vraag stellen. Maar daarnaast zitten die jongeren voor uw neus in de klas die die gevolgen van die structuren elke

The slide features three thin, intersecting lines in black, green, and orange on the left side. A vertical decorative border with a repeating zigzag pattern is located on the far right.

Ontwerptrajecten

Zit het vast? Spreek ons aan!

Versnellen duurzame onderwijsinnovatie

Ontwerp andermans zaken

Doel: bedrijf uit de (financiële) problemen helpen

- ▶ Vanuit een nood – op vraag
- ▶ Koffiebabbel: probleem in kaart brengen
- ▶ Probleem analyseren
- ▶ Op maat veranderingsproces faciliteren
 - Proces begeleiden
 - Expertise binnen brengen
 - Netwerk betrekken
 - Barrieres wegnemen
 - Structureel verankeren
 - ...
- ▶ Deelnemer versterken in ondernemerschap
- ▶ Feest

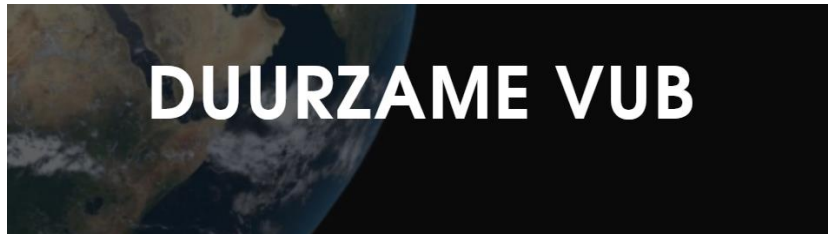
Ontwerp duurzaam educatiepunt

Doel: hoger onderwijs ondersteunen in verankeren duurzaamheid in opleidingen

- ▶ Vanuit een nood – op vraag
- ▶ Koffiebabbel: probleem in kaart brengen
- ▶ Probleem analyseren
- ▶ Op maat veranderingsproces faciliteren
 - Proces begeleiden
 - Expertise binnen brengen
 - Netwerk betrekken
 - Barrières wegnemen (tijd, ruimte, mandaat)
 - Structureel verankeren
 - ...
- ▶ Deelnemer versterken in eigenaarschap
- ▶ Feest

Ontwerptraject VUB economische opleidingen

EEN IMPACT OP EEN BETERE WERELD

De 'sense of urgency' van duurzame ontwikkeling is in elk maatschappelijk debat aanwezig. VUB heeft vanuit haar humanistisch waardenkader een belangrijke voorbeeldrol te vervullen en wil de katalysator zijn van oplossingen die democratisch, ecologisch, sociaal en economisch verantwoord zijn.

- ▶ **Doel: studenten economische richtingen laten afstuderen met kennis, vaardigheden en attitudes zodat ze in het werkleven kunnen bijdragen aan een duurzame maatschappij.**
→ **Ontwikkelen leerlijn duurzaamheid**

The slide features three thin, intersecting lines in black, green, and orange on the left side. On the right side, there is a vertical decorative border with a repeating white zigzag pattern on a light grey background.

Profiel duurzame ondernemer

Een duurzaam ondernemer (m/v/x) is iemand die...

Luistervragen!

Een brede kijk op duurzaamheid heeft

Een duurzaam ondernemer heeft inzicht in het theoretisch kader van duurzaamheid en kan erover reflecteren. Hij kent ook verschillende denkkaders en weet ze te hanteren binnen zijn onderneming.

The slide features several decorative elements: three thin lines (black, green, and orange) intersecting on the left side; a vertical wavy pattern on the right edge; and the main title in large orange font. The text is centered and reads:

Het brede kader van duurzaamheid kent

Een duurzaam ondernemer kent het internationale kader rond duurzaamheid omdat het de lijnen uitzet voor de toekomst, het makkelijker maakt te communiceren en veel opportuniteiten biedt.

De connectie tussen zijn onderneming en de samenleving maakt

Een duurzaam ondernemer is vertrouwd met de globale en lokale uitdagingen op vlak van duurzaamheid, zowel op sociaal, ecologisch en economisch vlak. Hij slaagt erin te reflecteren over de impact van zijn onderneming op duurzaamheid.

The slide features several decorative elements: a thin black line, a thin green line, and a thin red line crossing the top left corner. On the right side, there is a vertical decorative border with a repeating white zigzag pattern on a light green background.

Weet dat duurzame ondernemingen op lange termijn beter presteren

Een duurzaam ondernemer weet dat duurzaamheid niet ten koste gaat van winst. Duurzame bedrijven genieten financiële voordelen op korte en langere termijn.

The slide features several decorative elements: a thin black line, a thin green line, and a thin red line crossing the top left corner. On the right side, there is a vertical decorative border with a repeating zigzag pattern in a light green color.

Begrijpt dat duurzaamheid groei niet uitsluit

Een duurzaam ondernemer begrijpt dat hij groei kan nastreven als hij daarmee bijdraagt aan oplossingen en een goed evenwicht vindt tussen winst en andere afwegingen zoals impact op het milieu en de maatschappij.

The slide features several decorative elements: three thin, intersecting lines in black, green, and orange on the left side; a vertical wavy pattern in the top right corner; and a vertical wavy pattern in the bottom right corner.

Duurzaamheid centraal in de bedrijfsstrategie stelt

Een duurzaam ondernemer plaatst duurzaamheid centraal in alles wat hij doet. Duurzaamheid is ook een thema voor elke afdeling van een bedrijf.

Vertrouwd is met alternatieven voor klassieke economische modellen en bedrijfseconomisch denken

**Een duurzame ondernemer kent alternatieve economische- en zakenmodellen
en ziet het potentieel voor zijn eigen organisatie.**

The slide features several decorative elements: a thin black line, a thin green line, and a thin orange line crossing the top left corner. On the right side, there is a vertical decorative border with a repeating white zigzag pattern on a light background.

Beschikt over de tools om impact te kennen, te meten en te verbeteren

**Een duurzaam ondernemer meet zijn impact om die te kunnen verbeteren.
Hij beschikt daarom over de tools die best bij zijn onderneming passen.**

Over zijn inspanningen kan rapporteren

Een duurzaam ondernemer kan over zijn inspanningen communiceren. In de toekomst wordt dit wellicht verplicht, dan zal een onderneming over duurzaamheid moeten rapporteren zoals over zijn financiële resultaten.

Gewapend is om zijn duurzame handafdruk te vergroten

Een duurzaam ondernemer kan een grote invloed uitoefenen op anderen met wie hij in direct contact staat. Door zo zijn 'ecologische handafdruk' te vergroten, behoort hij tot de (kleine) minderheid die nodig is om de transitie naar een duurzame wereld in te zetten..

The slide features several decorative elements: three thin, intersecting lines in black, green, and orange on the left side; a vertical wavy pattern in the top right corner; and a vertical wavy pattern in the bottom right corner.

Ook een duurzaam burger is

Een duurzaam ondernemer is een duurzaam burger, die bezit skills en competenties om te ondernemen in een wereld in transitie

The slide features three thin, intersecting lines in orange, green, and black on the left side. A vertical decorative border with a repeating zigzag pattern is located on the far right edge.

Ontwerpoefening

Zelf toepassen!

Procedure

- ▶ **Lightning demo's**
→ Om van te vertrekken
- ▶ **Brainwriting**
→ Ontwerp je eigen idee
- ▶ **Deel per 2**
→ Versterk elkaars idee
- ▶ **In groep delen**
→ Vieren!

The slide features three thin, intersecting lines in black, green, and orange on the left side. On the right side, there is a vertical decorative border with a repeating white zigzag pattern on a light background.

**Hoe zou ik multidisciplinair en
duurzaam ondernemen in
mijn/ons curriculum verwerken?**

The slide features several decorative elements: three thin lines (black, green, and orange) intersecting in the upper left quadrant; a vertical wavy pattern on the right edge; and a faint, light-colored wavy pattern at the bottom center.

Lightning demo's

Inspireren

Interreg

WS WANDERFUL
.STREAM

Interreg
Euregio Meuse-Rhine

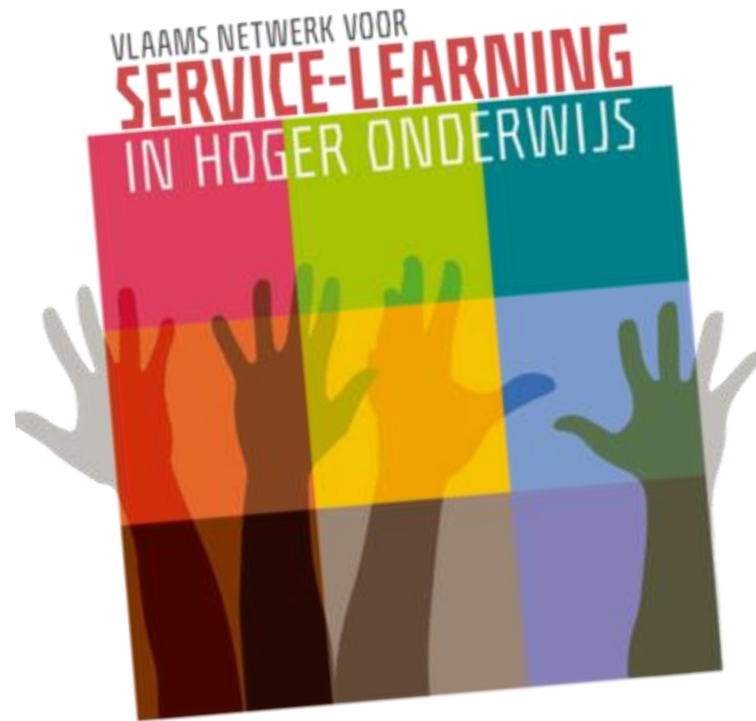
Interreg
Euregio Maas-Rijn

UCLL: “Met design thinking naar een circulaire toekomst”

Service-learning en Sociaal Ondernemerschap

Service-Learning en Sociaal Ondernemerschap –
Ingrid Molderez (KU Leuven)

Ecodesign challenges

ECODESIGN CHALLENGES

26 & 27 sept
Gent en
Kortrijk

THE CITY AS A FOREST

Design en biologie in
de stad van de toekomst.

1 & 2 okt
Mechelen

EVERYDAY LIFE HACKS

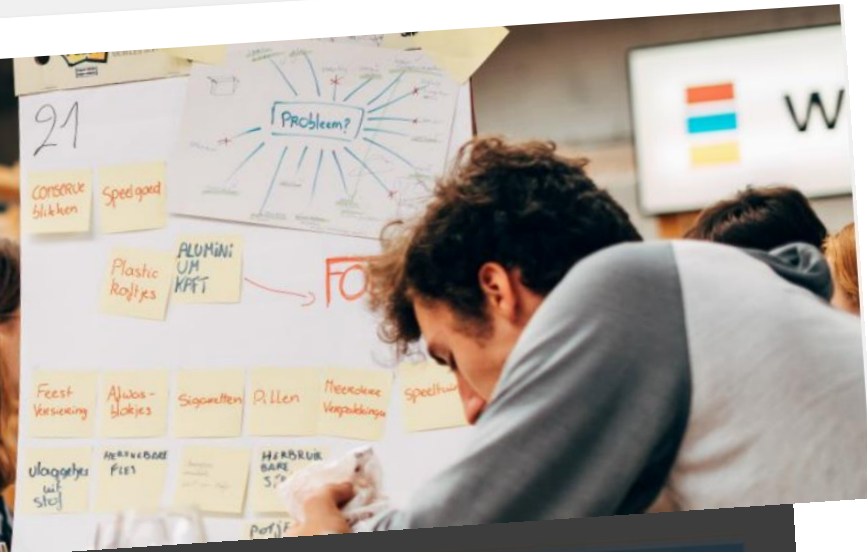
Hoe buigen we dagelijkse
gewoonten om tot
duurzaam gedrag?

15 & 16 okt
Mechelen

CIRKEL SECTOR MECHELEN

Op zoek naar een hoog-
waardige toepassing voor
de reststromen in Mechelen.

Bootcamp

9-15 SEPTEMBER 2018

BOOTCAMP CIRCULAIRE ECONOMIE

Stelplaats, Leuven

VLAANDEREN
CIRCULAIR

Word een vernieuwer
in de circulaire economie!
Bouw mee aan de circulaire winkel
van morgen

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

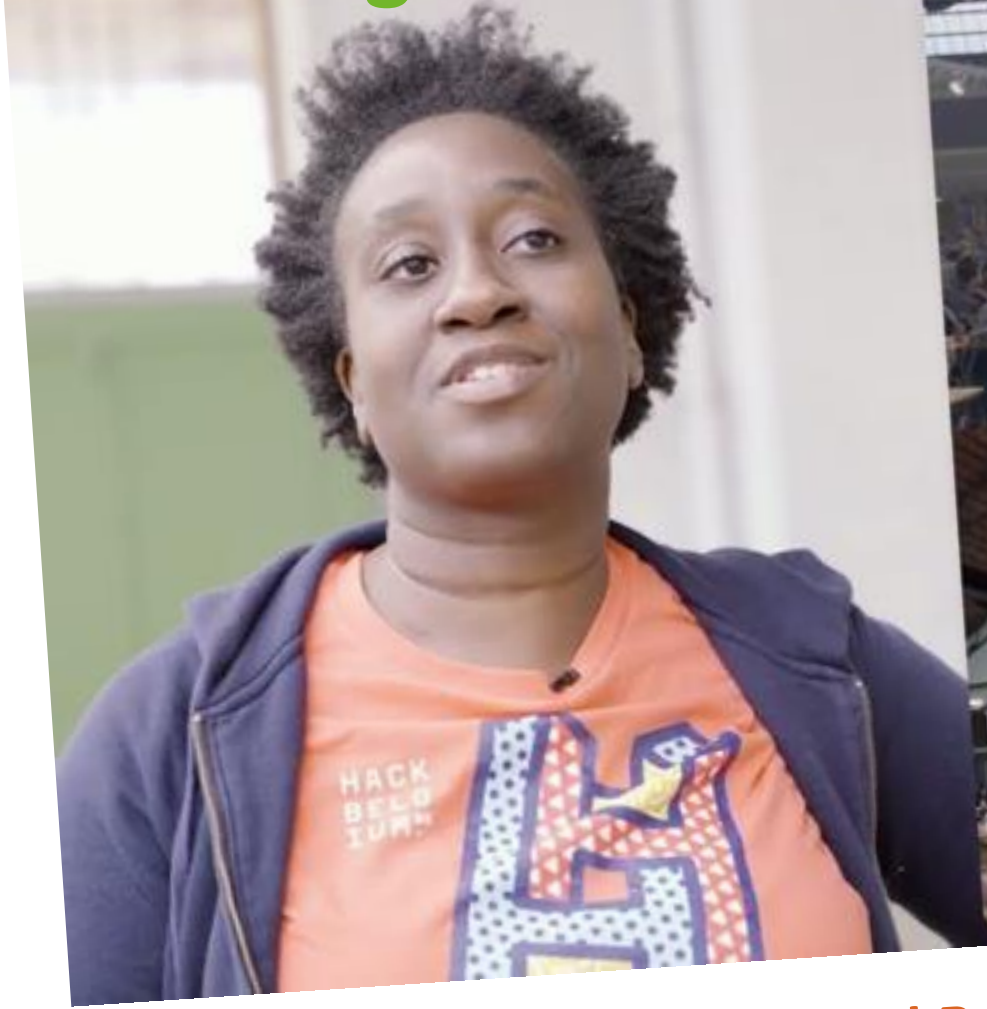
POSTGRADUAAT OPLEIDING
INNOVEREND
ONDERNEMEN
VOOR INGENIEURS

Cursus duurzaam ondernemen

Cursus duurzaam ondernemen: voor en door studenten
(KU Leuven)

Hack Belgium

HackBelgium

Ontwerp je eigen idee! Brainwriting (15 min)

Tip: schrijf eerst wat op, Selecteer de gedachten/idee dat je het meest interessant vindt. Ga daarmee verder

▶ **Bedenk je graag een idee?**

- Had je al een idee? Werk dat verder uit
- Wat kan je meenemen van de lightning demo's?

▶ **Werk je liever een bestaand idee uit?**

- Kies 1 van de lightning demo's die je het meest toepasbaar lijkt voor je vak(ken)

Bonus: maak een (simple) tekening van je idee

The slide features several decorative elements: three thin, intersecting lines in black, green, and orange on the left side; a vertical wavy pattern in the top right corner; and a vertical wavy pattern in the bottom right corner.

Versterk elkaars idee (elk 5 min)

Luisteren

Verklarende vragen

Wat goed?

Welk aspect nog over nadenken?

The slide features three thin, intersecting lines in black, green, and orange on the left side. On the right side, there is a vertical decorative border with a repeating zigzag pattern.

Delen in gehele groep

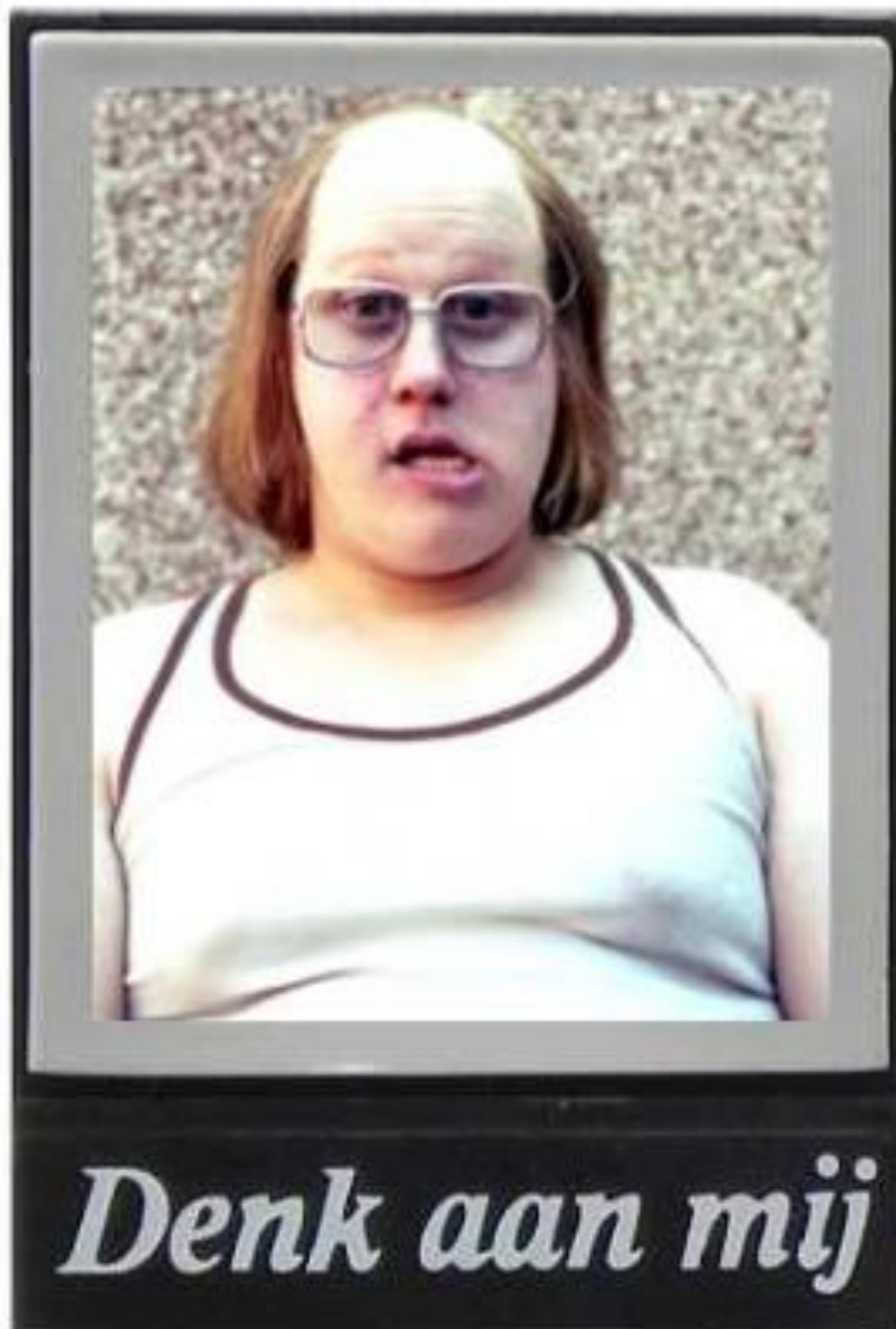
Celebrate your idea!

En dan nu...

Wanneer v

- ▶ **Je komt een co**
→ leermodules
- ▶ **Je komt ieman**
→ Netwerk & ve
- ▶ **Je komt ieman**
tegen (interne)
→ Ontwerptraje

ons denken?

duurzaamheid

: rond duurzaamheid

n in het curriculum, en botst

Check out

Wat neem ik mee?

Wat laat ik achter?

Vlaanderen
is omgeving

DEPARTEMENT
OMGEVING

Dankjewel!

Vragen? Spreek me aan

vlaanderen.be/duurzaameducatiepunt